

Του **Βασίλη Τουμπέλη**

Ζούμε σήμερα στην εποχή της τεχνολογικής επανάστασης, σ' όλα τα επίπεδα και κατ' επέκταση στην ψηφιακή και διαδικτυακή επικοινωνία.

Έχει πλέον εισχωρήσει βαθειά στην καθημερινότητά μας, με σύνηθες αποκορύφωμα, να βλέπουμε παντού σκυμμένους ανθρώπους, κύρια νέους, σ' ένα κινητό η τάμπλετ, επικοινωνώντας ή κάνοντας προσπάθεια επικοινωνίας, μέσα σε μια ατέλειωτη καταιγίδα πληροφοριών, παραπληροφόρησης ή ακόμη και φαντασιοπληξίας.

Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (**ΜΚΔ**) σήμερα έχουν δημιουργήσει μια καινούργια εποχή, αλληλεπίδρασης των ανθρώπινων σχέσεων, σ' ένα επίπεδο αδιανόητο για τις παλιότερες εποχές **[1]**.

Γνωρίζουμε, έτσι ή αλλιώς, ότι η σύγχρονη τεχνολογική επανάσταση, είναι υπό την άμεση ηγεμονία των μεγάλων πολυεθνικών, τεχνολογικών και μονοπωλιακών εταιριών, ενώ αντίστοιχα και των κολοσσών του Διαδικτύου, που έχουν οικοδομήσει την ψηφιακή και ιντερνετική επικοινωνία, με την αρωγή και την κάλυψη των ανά τον κόσμο κρατικών υποδομών. Έχουν διαχρονικά επενδυθεί δισεκατομμύρια δολάρια, και συνεχίζουν και σήμερα ακόμη, αποφέροντας αντίστοιχα δισεκατομμύρια δολάρια σε κέρδη, αλλά παράλληλα και τα πολύμορφα οφέλη, μέσα από την οικοδομημένη οικονομική -πολιτικο-ιδεολογική εξουσία.

Τα ΜΚΔ εξελίσσονται συνεχώς και τάχιστα, με νέες τεχνολογικές και ψηφιακές εφαρμογές, παρεμβαίνοντας και επιδρώντας συνεχώς, σ' όλα τα επίπεδα της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ζωής, χειραγωγώντας κάπως, έτσι ή αλλιώς, πολλές παραμέτρους τους.

Οι μεγάλες μονοπωλιακές πολυεθνικές εταιρίες- με τους μεγάλους ιστότοπους, Google, Twitter, Amazon, Youtube, facebook και άλλες καθορίζουν τους κανόνες και τα δεδομένα τους, παρεμβαίνοντας πολύμορφα στα ΜΚΔ και σ' όλα τα επίπεδά τους.

Αντίστοιχα όμως παρεμβαίνουν και κρατικοί φορείς σε αρκετές χώρες με ολοκληρωτικά καθεστώτα, υπάρχει πλήρης ή σχετικά πλήρης έλεγχος στα ΜΚΔ, ενώ στις Δυτικές χώρες, παρεμβαίνουν έμμεσα και πιο διακριτικά. Παρεμβαίνουν πλήθος κρατικών και ιδιωτικών υπηρεσιών, παρά την αντίθετη νομοθεσία, με παρακολουθήσεις, αναλύσεις εικόνων, πληροφοριών, οικονομικών δραστηριοτήτων, κοινωνικών, πολιτικών, οργανώσεων και δράσεων, τόσο διεθνώς όσο ακόμη και στην Ελλάδα[2].

Τα ΜΚΔ ήταν αυτά μέσω των οποίων, κυρίως, οργανώθηκαν το 2010-12 τα κινήματα και οι εξεγέρσεις της λεγόμενης "Αραβικής Άνοιξης" και στα οποία ενσωμάτωσαν στην δυναμική τους την αυθόρμητη νεανική κυρίως οργή των Αραβικών πληθυσμιακών στρωμάτων, με τα οξυμένα εργατολαϊκά προβλήματα των χωρών αυτών, πέρα από την όποια εξέλιξη είχαν αυτά τα κινήματα, και με την απουσία ή ελάχιστη παρέμβαση του Αριστερού υποκειμενικού παράγοντα.

Τα ίδια τα ΜΚΔ, ήταν αυτά μέσω των οποίων, κυρίως, ενσωμάτωσα και ενοποίησαν την οργή και την αγανάκτηση των φτωχών λαϊκών μαζών που βγήκαν στους δρόμους με τις εθνικές τους σημαίες, μετά από πολύχρονες νεοφιλελεύθερες αντιλαϊκές πολιτικές στις χώρες της Λατινικής Αμερικής στους τελευταίους μήνες του 2019, δημιουργώντας κινήματα, με εξεγερτικά χαρακτηριστικά σε Χιλή, Κολομβία, Εκουαδόρ, πέρα από την βάρβαρη καταστολή και την όποια εξέλιξη είχαν. Αντίστοιχα κινήματα είχαμε πρόσφατα και σε Ιράκ και Λίβανο, με τις πολύπλοκες πολιτικές συνθήκες τους, και την αντίστοιχη καταστολή, όπου πάλι τα ΜΚΔ είχαν τον ιδιαίτερο ρόλο τους.

Τα ΜΚΔ μπορεί να έπαιξαν έναν ουσιαστικό ρόλο στην έκφραση της λαϊκής οργής και της οργάνωσης της πάλης σε πολλές χώρες, είναι όμως αυτά τα οποία στην Αμερική συνέβαλαν στην άνοδο του Τραμπ και του Μπολσονάρου. Αντίστοιχα στην Ευρώπη εκφράζουν, συνενώνουν και διαδίδουν τις θέσεις της ακροδεξιάς και των φασιστών, ιδιαίτερα στην κεντρική Ευρώπη με έναν λαϊκίστικο, αντικομμουνιστικό και ρατσιστικό λόγο. Όλα αυτά σε μία εποχή που το εργατικό κίνημα σε κάθε μορφή του βρίσκεται σε βαθιά ύφεση, με εξαίρεση τη Γαλλία, ενώ η αριστερά και τα διάφορα κομμουνιστικά κόμματα βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνικοπολιτικής ζωής ή είναι εξαφανισμένα[3].

Αντίστοιχο φαινόμενο έχουμε και στην Ελλάδα τα τελευταία τέσσερα χρόνια, με μια πολύ έντονη, μεθοδική, συστηματική και επίμονη παρέμβαση στα ΜΚΔ από την ποικιλόμορφη ακροδεξιά και τους νεοναζιστές, με δεκάδες σάιτ, μπλογκ και σελίδες στο facebook με τα πέντε περίπου εκατομμύρια μέλη.

Συστηματική είναι η προπαγάνδα που γίνεται μέσω των εκατοντάδων ποικίλων ομάδων του facebook όπου η ψεύτικη είδηση συναντά τη διαστρέβλωση γεγονότων, όπου το μίσος, ο εθνικισμός και ο ρατσισμός είναι μόνιμα ιδεολογικοπολιτικά εργαλεία, τότε για τον Κατσίφα, τότε για τους «γυφτοσκοπιανούς» και τότε για τους «λαθροεισβολείς»... Καθημερινές και μόνιμες ενασχολήσεις[4].

Μικρή είναι σχετικά η επίσημη κομματική παρουσία στα ΜΚΔ, τόσο από την ΝΔ όσο και από το ΚΙΝΑΛΛ, που περιορίζονται στα μεγάλα σάιτ με πιο έντονη την παρουσία τους στο twitter και λιγότερο στο facebook. Άλλωστε η προπαγάνδα τους, ως μέρος της κυρίαρχης πολιτικής τους, περνάει κυρίως από τα ιδιωτικά και κρατικά ΜΜΕ.

Τα δύο τελευταία χρόνια έχει δραστηριοποιηθεί ιδιαίτερα ο ΣΥΡΙΖΑ στα ΜΚΔ, με τα επίσημα σάιτ, μπλογκ και σελίδες του facebook και καμιά εικοσαριά ομάδες σε αυτό.

Η Αριστερά συνολικά, τι κάνει σήμερα στα ΜΚΔ;

Είναι ερώτημα και ζήτημα που δεν καλύπτεται εύκολα, αλλά και δεν παύει να φαίνεται μεγάλο το έλλειμμα στην διαδικτυακή καθημερινότητα και όχι μόνο φυσικά. Αυτή εκφράζεται σήμερα, με μερικές δεκάδες γνωστών και λιγότερο γνωστών Σάιτ, Μπλογκ και Σελίδων, με το μεράκι, την τέχνη και το πείσμα, και λίγων χρημάτων, ανθρώπων του

κινήματος, δημοσιογράφων και μη, οι οποίοι κάνουν μεγάλες προσπάθειες ενημέρωσης, παρουσίασης θεματικών αναλύσεων και πολιτικών θέσεων.

Το **ΚΚΕ** παρεμβαίνει, κύρια με τον **902**, και μερικές δεκάδες Μπλογκ και Σελίδων, που αναπαράγουν κυρίως τον 902 και την ύλη του ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ, ενώ κάνουν μια πολύ καλή προσπάθεια παρουσίασης των προβλημάτων και συνδικαλιστικών δράσεων της εργατικής τάξης. Αυτά όλα εκφράζονται μέσα από καμιά δεκαριά ομάδες του facebook, όπου διαφαίνονται και οι τάσεις που υπάρχουν σήμερα στην βάση του ΚΚΕ, τα στελέχη του οποίου δεν έχουν φανερούς λογαριασμούς στα ΜΚΔ.

Η παρουσία της **εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς** είναι πιο έντονη και διακριτή, με κύρια έκφραση με Σάιτ, όπως Iskra, Pandiera.gr, kommoun, Info-War και δεκάδες άλλα Μπλογκ και Σελίδες, με σχετικά ζωντανή παρουσίαση των κινηματικών και πολιτικών δράσεων, απόψεων και θέσεων. Όλη η ποικιλομορφία του εξωκοινοβουλίου, με τις αντιθέσεις και αντιπαραθέσεις, τη διαπάλη γραμμών, συγκροτώντας μεταφορικά το Αριστερό διαδικτυακό χωριό, εκφράζεται κύρια στο facebook και πολύ λιγότερο στο Twitter, μέσω καμιάς εικοσαριάς ομάδων και με μερικές χιλιάδες χρήστες.

Πολύ μικρή είναι σήμερα η παρουσία στα ΜΚΔ της πολύμορφης **Αναρχίας- αυτονομίας**, με κύρια έκφραση το Indymedia και μερικά Μπλογκ και Σελίδες.

Μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι η μικρή παρουσία της Αριστεράς στα ΜΚΔ δεν είναι τυχαία, ούτε έχει απλά να κάνει με το πνεύμα της κατάθλιψης και της κινηματικής ύφεσης. Με την αντίληψη ότι το κίνημα είναι το άπαν, υποτιμώντας ουσιαστικά την ιδεολογικοπολιτική δύναμη των ΜΚΔ. Με την αίσθηση της ήττας του εργατολαϊκού κινήματος και της Αριστεράς, μετά το 2015 και την γενικότερη απογοήτευση. Με την αντίληψη, ότι τα ΜΚΔ όπως και τα ΜΜΕ, είναι στα χέρια της άρχουσας τάξης και των πολυεθνικών μονοπωλίων, οπότε κάθε παρέμβαση είναι μάλλον μάταιη. Με την ενασχόληση μεγάλου μέρους του εργατολαϊκού κόσμου, ιδιαίτερα στους νέους με τα ΜΚΔ, περισσότερο σαν ψυχαγωγία και εκτόνωση και πολύ λιγότερο σαν ενημέρωση και πολιτική αλληλεπίδραση.

Σήμερα είναι απόλυτη αναγκαιότητα η συνολική αναβάθμιση της παρουσίας την Αριστεράς και του κινήματος στα ΜΚΔ, για να μπορέσουν να ανοίξουν νέοι δρόμοι επικοινωνίας, με την εργατική τάξη και την νεολαία. Το κοινωνικό καζάνι βράζει, σε υψηλές μάλιστα θερμοκρασίες στον πάτο του, ας τις αφουγκραστούμε και ας ετοιμαστούμε πολιτικά συμβάλλοντας στην συγκρότηση του αναγκαίου ενιαίου κοινωνικοπολιτικού μετώπου σε

ριζοσπαστική, αντιιμπεριαλιστική και σύγχρονη αντικαπιταλιστική κατεύθυνση. **Οι προκλήσεις έρχονται.**

[1] Σκέψεις για το διαδίκτυο σήμερα, του Γιώργου Κυριακού

[2] Η ασφάλεια δεδομένων πάει σύννεφο, του Άρη Χατζηστεφάνου

[3] Περί ρατσιστικού κανιβαλισμού σε ΜΜΕ και ΜΚΔ

[4] Δημήτρης Πατέλης: Φασιστικές δυνάμεις κρούσης στο διαδίκτυο!